

Nf. 24.

62

PRORECTOR

ALMAE FRIDERICIANAE

NICOLAUS HIERONYMVS GVNDLINGIVS, IC.

POTENTISSIMI REGIS BORVSSIAE

CONSILIARIVS INTIMVS, IVRIVM, ATQVE ELOQV.

PROFESSOR ORDINARIVS,

**VNA CVM PROFESSORIBVS
RELIQVIS,**

AD

FESTVM

NATIVITATIS CHRISTI

M DCC XIX.

Digne concelebrandum

bm.

CIVES ACADEMICOS

invitat & exhortatur.

HALAE MAGDEB.

TYPIS IOANNIS MONTAGII, ACAD. TYPOG.

I. N. J.

Christianus non meretur appellari, qui non insigni ex natalitia Christi Festivitate dulcedine adfcitur. Quis enim, nisi Salutis suæ incurius, Salvatorem sibi datum recogitabit sine gaudio? Quis nisi cœlestium Bonorum, quæ Ille attulit, contemtor, renovatam Angelicæ Annunciationis memoriam percipiat absque desiderio? Mysterium est omnium confessione magnum, Deum esse revelatum in carne, atque ita venerationem exposcit & admirationem, quam mens humana capere potest, maximam. Ast noluit Deus nobis esse tantum admirabilis & venerabilis, sed largitorem simul thesauri incomparabilis & plane ineffabilis clementissimum se nobis præbere voluit. Patrem se nobis declaravit amantissimum, dum suos nos in Filio unigenito constituit hæredes, sola fidei conditione ad tantæ felicitatis consequutionem proposita. Hæredes nos DEI esse nullo modo possumus, nisi CHRISTUS suos nos faciat cohæredes; CHRISTI fieri cohæredes nequimus, nisi adoptet nos DEUS per Filium suum; adoptare nos DEUS nec vult
nec

nec potest, nisi à Filio unigenito in carne nostra assumpta nobis promeritam peccatorum veniam, Spiritusque divini gratiam fide haut ficta nobis adplicemus, & ad filialis obsequii continuum studium adhibeamus. Enimvero quid prodest, hæc omnia per immensam DEI misericordiam & bonitatem, facta & oblata esse, si homines hæc tanta beneficia acceptare, & fide viva apprehendere detrectant, aut saltem pigrantur. Imo quid scire, quid cogitare, quid cantare & musico strepitu celebrare, quid verborum denique ampullis prædicare talia iuvat, si frigida sint & mortua intus in pectore omnia, desitque affectus spirituali gaudio exultabundus, tanquam genuinus veræ fidei testis & nuncius? Quamobrem quodquot Mortalium hoc tempore lætari & gratam Deo mentem testari aut nesciunt aut nolunt, isti inani Christiani nominis adpellatione superbire desinant. Res Christianum efficit, non titulus; fidem requirit DEUS, eamque spiritualis fructus feracem, non fictam devotionis speciem aut hypocriticam cultus externi larvam.

Optandum, ut ii tandem, qui Christum appellant Dominum, amore eum sincero excipere & obsequio debito honorare discant, postquam omnes fere Orbis habitabilis partes tam crassa occupavit Salvatoris à Deo dati aut ignoratio, aut impugnatio, aut saltem contemptus.

Quod si enim ad orientis solis plagas nostras convertamus oculos, vastissima illa Imperia & Regna, quæ ab extremis septentrionis regionibus ad Oceani usque Insulas latissimè expanduntur, superstitionibus partim serviunt & voluptatibus fœdissimis, fictitiosque colunt Deastros; partim vanissimis Legis Muhammedanæ commentis parent

& mendaciis putidissimis, imò omni arte & studio eò laborant, ut verus Christi cultus non modò sufflaminetur, sed prorsus extinguatur, Africam totam eadem absorpsit animarum pestis, eadem urget calamitas. Per Americanas Insulas vel Christianorum malorum turpis licentia vagatur & avaritia, christianique Nominis irreconciliabile nutrit & auget odium, vel ethnica tum stupiditas tum idolatria mentes oppressas tenet & belluinis passim moribus induit. Utinam vero Europa, in qua Christi nomen longe lateque personat, illud ipsum, quod Deus nunciari iussit, ubique admittat Evangelium. Utinam essent per omnes Christianorum nationes & ordines plurimi, qui spiritualis de Christo nato gaudii capaces & tenaces congruam tanto Beneficio exhiberent Deo T. O. M. gratitudinem. Eorum equidem, qui erga homines quoque ingrati sunt, magnus hodie est numerus; at maior multo, imo maximus illorum, qui divina pedibus proculcant dona, & ineffabilem DEI maleficiis compensare student Bonitatem. Ita certe plerorumque comparata est vivendi & agendi consuetudo, ut hostes potius Christi habendi sint Evangelii que irrisores, quam fideles ejus affectæ & discipuli. Ipsa, quæ vulgo usitata est, Festum Natalitium celebrandi ratio supinum planè Mysterii sanctissimi prodit neglectum & abusum fœdissimum. Sunt qui crepundiis ludunt, & blandienti oculis festum colunt adparatu, fide autem, non puerili aut anili, sed virili, cor suum exornare obliviscuntur. Sunt qui, non tam oculis quam auribus usurpandam sistunt Christi nati historiam, fructum autem illius spirituale nec sibi serio adplicant, nec aliis recte proponunt

nunt degustandum. Commemoratur Christus cum Paren-
tibus diversorio exclusus, & tamen hodiernum ab hospitio
pectoris Eum arcere pergunt plurimi. Præsepia illi habi-
tanda deputant, non præcordia; puellum cogitant, non
DOMINUM & Rectorem Universi. Angelorum lo-
quuntur, non imitantur, ministerium & gaudium; Pastores
laudant investigantes JESULUM, ipsi autem nec quærere
illum, nec ultro occurrentem admittere dignantur. Non
tantum equidem hiberno hoc tempore terris incubat fri-
gus, quantum plerumque occupat & premit pectora. Sum-
ma igitur contentione animorum opus est, ut ad sensum di-
vini amoris revocentur, & ad vitam in Christo nobis redo-
natam excitentur mortales. Hic pro se quisque allaboret
& pro aliis; sua curet ita, ut non sit incurius proximi. Au-
geamus preces, acuamus suspiriorum iacula. Adeamus
tantorum Bonorum datorem, & fidem ab illo exposca-
mus eorundem susceptricem. Spiritus S. invocemus auxi-
lium, pietatis suscipiamus exercitia, obstrepentibus terre-
narum rerum curis imperemus silentium & quietem. Re-
vivifcat in cordibus nostris spiritualiter tota Christi nobis
nati, nobis dati, historia. Ambrosiam nobis & nectar spi-
ret stabulum, mollitiem nostris inducat mentibus durum,
illud stramentisque horridum Pueruli nostri cubile. Nox
nobis diem afferat, quæ auroræ & diei nobis olim attulit
Auctorem. Suaviter nos permulceat vox angeli Christum
natum nunciantis vere evangelica, dulcedine perfundat
intimos cordis recessus inaudita prius Angelicarum Pha-
langum Symphonia. Nemo esto nostrum, qui non spiritu-
alem ex singulis natalitiæ historiæ partibus experiatur vir-
tu-

tutem & efficaciam. Supra dapes sumtuosissimas & deli-
catissimas sapiant nobis sacratissima, quæ iam templa æ-
desque personant, Incarnationis salutaris dogmata. Au-
res nobis & corda recreent psalmi, hymni & odæ spiritua-
les, quæ iucundissimo hoc maxime tempore nobis præci-
nuntur concentu. Non æera feriat sonus, sed animos, nec
tam vocum nos adficiant modulamina, quam rerum im-
mortalibus laudibus decantandarum lætissima argumenta.
Talis erat veterum Christianorum in Festo Christi natalitio
celebrando solertia, tale apud illos hyeme media fervebat
studium. Opere præstare studebant ipso, quod eximio
Prudentius fieri iubet carmine*, nostram etiam in linguam
elegantè converso*.*

Te senes, & te iuventus, parvulorum te chorus,
Turba Matrum virginumque, simplices puellulæ,
Voce concordès pudicis perstrepat concentibus.
Imo quid impedit, quo minus, Davidis sequuti exemplum,
Creaturas quoq; alias in nostri gaudii vocemus societatem,
et cum eodem Prudentio exclaimemus:

Fluminum lapsus & undæ, litorum crepidines,
Imber, æstus, nix, pruina, silva, & aura, nox dies,
Omnibus te concelebrent seculorum seculis.
Agite igitur, ô chari, agite quod vestrarum est partium;
expergiscimini ex torpore, & piè ad suscipiendum Salva-
rem nostrum, spiritualiter vobis denuo nascentem, æter-
na-

*Hymno X. Cathemer. ** in Hymno nimirum egregio ger-
manico, Den des Waters Sinn gebühren,

naque dona offerentem, diligenter vos comparate. Abi-
cite pueriles mundi delectationes, averſamini fallaces ocu-
lorum & ſenſuum illecebras, pellite jocos inanes, fugite
ludos carnales, & unicam vobis voluptatem ex Chriſto
nato quaerite.

Perpendite Myſterii, quod iam prædicatur, dignita-
tem & excellentiam, contemplamini cœleſtis beneficii
amplitudinem & ubertatem, meditamini genuinas illius
perfruendi regulas. Considerate mecum clauſulæ loco
memorable Leonis M. quod de hoc Myſterio ſcriptum
reliquit, elogium. *Excedit quidem, inquit, † multumque
ſupereminet humani eloquii facultatem divini operis magni-
tudo, & inde oritur difficultas, unde eſt ratio non tacendi.
Quia in Chriſto Jeſu Filio Dei non ſolum ad divinam eſſen-
tiam, ſed etiam ad humanam ſpectat naturam, quod dictum
eſt per Prophetam generationem eius quis enarrabit? Ultra-
que enim ſubſtantiam in unam cœveniffe perſonam, niſi fides
credat, ſermo non explicat. Et ideo nunquam materia deſicit
laudis, quia nunquam ſufficit copia laudatoris. Gaudeamus igi-
tur quod ad eloquendum tante miſericordie ſacramentum im-
pares ſumus: & cum ſalutis noſtræ altitudinem promere non
valeamus, ſentiamus nobis bonum eſſe, quod vincimur. Ne-
mo enim ad cognitionem veritatis magis propinquat, quam qui
intelligit, in rebus divinis etiam ſi multum proficiat, ſemper ſibi
ſuperreſſe, quod quaerat. Nam qui ſe ad id, quo tendit, perve-
niſe præſumit, non quaſita reperit, ſed in inquisitione deſicit.*

Ne

† Serm. IX, de Nativit. Dom.

Ne autem infirmitatis nostra perturbemur angustiis, Evangelicæ nos & Propheticæ adiuvant voces, quibus ita accendimur, & docemur, ut nos nativitatem Domini, qua Verbum Caro factum est, non tam præteritam recolere, quam præsentem videamur inspicere. Quod enim Pastoribus pro gregum suorum custodia vigilantibus nuntiavit Angelus, etiam nostrum implevit auditum; & ideo Dominicis oribus (pastores ecclesiastici) præsumus, quia verba divinitus edita cordis aure servamus: tanquam & in hodierna festivitate dicatur, ECCE EVANGELIZO VOBIS GAUDIVM MAGNUM, QVOD ERIT OMNI POPVLO, QVIA NATVS EST VOBIS HODIE SALVATOR, QVI EST CHRISTVS DOMINVS, IN CIVITATE DAVID.

P. P. Halæ Magd, A. C. MDCCXIX.

Ja 1586

ULB Halle

3

001 508 687

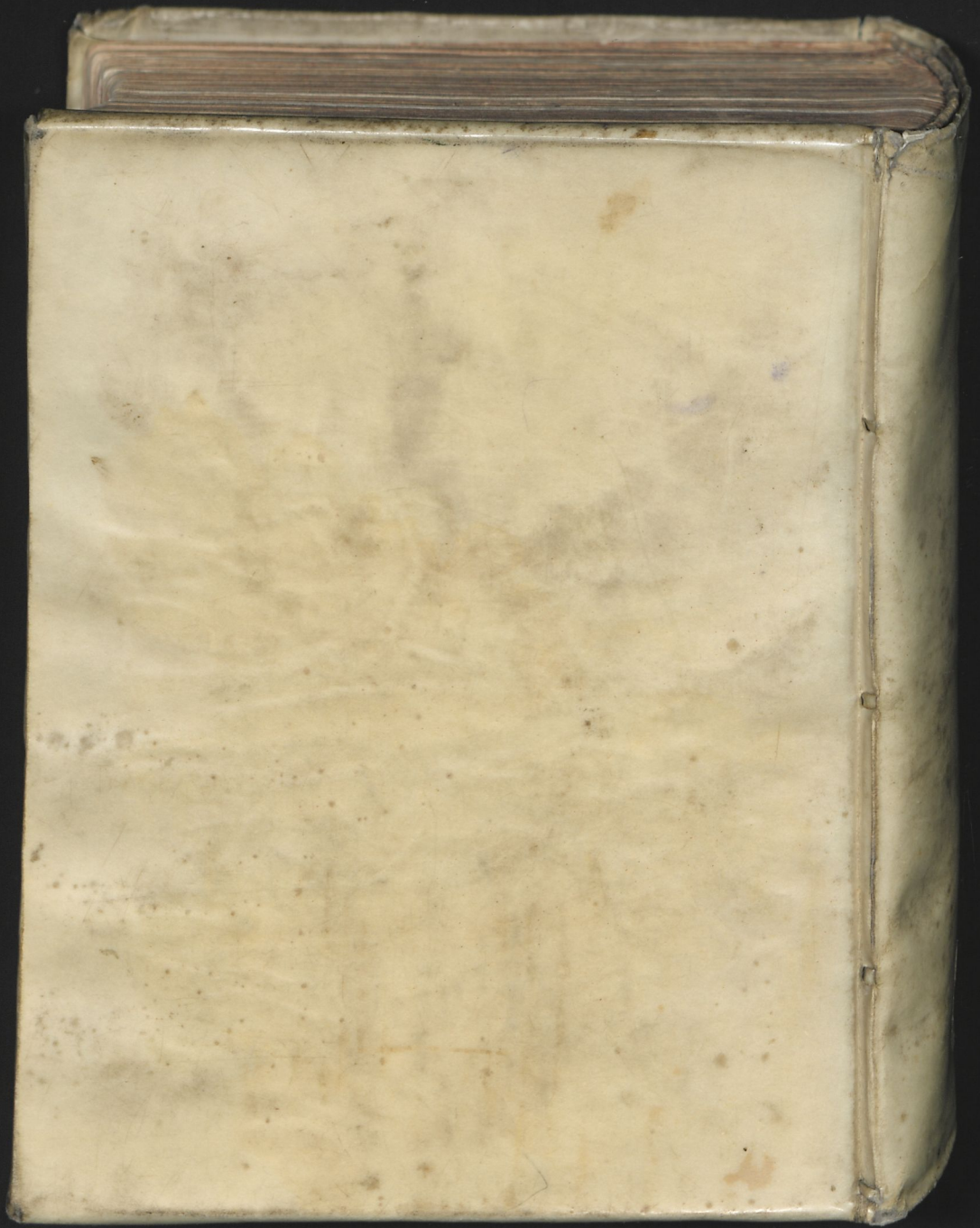

St

VD 78

VD 78

62

PRO
 ALMAE
NICOLA
NYMVS GV
 POTENTISSIM
 CONSILIARIVS INTI
 PROFESS
VNA CVM P
 RE
FR
NATIVIT
 MI
 Digne c
CIVES A
 invitat
 HALA
 TYPIS IOANNIS

RO-
 IC.
 SIAE
 V.
 BVS
 TI

